ଡେଉ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 20, 2003

[ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କ୍ୱାଦରୀ ଏବଂ ଅଶୋକ ଭାନ୍ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 :

ଧାରା 25 (1) - 5.6.1995 ତାରିଖର ଅବ୍ୟାହତି ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 111/95-CUS. - ରପ୍ତାନୀ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଜନା - ରପ୍ତାନୀ ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ଆମଦାନୀ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ହାସଲ କରିଥିଲା, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା - ଏକ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ CIF ମୂଲ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାର ସମୟସୀମା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା - କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅବଧି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା - କମ୍ପାନୀର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଯେହେତୁ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱର ଅନୁପାଳନ ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଗୁଡ଼ିକୁ ନଗଦ କରାଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ପାଖରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମୟ ଉପଲବ୍ଧ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଛି - ଅନ୍ୟଥା, କମ୍ପାନୀର କାରଖାନା ବନ୍ଦ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି - ଏହି କାରଖାନାକୁ ନିଲାମ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ନିଜେ ସାର୍ବଜନୀନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଛି - ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀର ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅକାଳ ଏବଂ ଅନୁଚିତ, ବହୁତ ମନମୁଖୀ ଏବଂ ବେଆଇନ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ - ରପ୍ତାନୀ-ଆମଦାନୀ - ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ।

ବ୍ୟାଙ୍କ/ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ :

ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି - ଏହାର ଆହ୍ୱାନ - ବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରତିରୋଧ - ରପ୍ତାନି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପୁଞ୍ଜି ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଆମଦାନି ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ହାସଲ କରିଥିଲା - ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି - ଏକ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ CIF ମୂଲ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ପାଇଁ ସମୟସୀମା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ବୃଦ୍ଧି ଅବଧିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା - ବ୍ୟାଙ୍କ ଏହି ଆଧାରରେ ବିରୋଧ କରୁଛି ଯେ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଗୁଡ଼ିକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଥିଲା ଏବଂ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଥିବାରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଗୁଡ଼ିକୁ ନଗଦରେ ପରିଣତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ ନଗଦୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ କୌଣସି ବୈଧ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇପାରିବ ନାହିଁ, କେବଳ ଠକେଇର ଏକ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ - ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଟି ଏକ ନିଃଶର୍ତ୍ତ ଏବଂ

ଡେଉ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ୟୁ.ଓ.ଆଇ.

ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅଟେ - ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ସମ୍ପୃକ୍ତ ଖଣ୍ଡରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଦାବି ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅଧୀନରେ ବକେୟା ଏବଂ ଦେୟ ରାଶି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅଧୀନରେ ବ୍ୟାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଅଟେ - ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ନଗଦୀକରଣକୁ ବିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ବ୍ୟାଙ୍କ ପାଖରେ ନାହିଁ ।

ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **[1999] 8 SCC 436, ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1502-1503/2003 ।

ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 2002/2002 ରେ ସି.ଏମ୍. ସଂଖ୍ୟା 6714/2002 ମାମଲାରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 16.7.2002 ତାରିଖର ରାୟ ଓ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1504/2003 ।

ଏସ୍.କେ. ଚୌଧୁରୀ, ଏଚ୍.ଡି. ତଲୱାନୀ, ବି.କେ. ସତୀଜା, ସୁନୀଲ ଡୋଗ୍ରା, ସୁଶ୍ରୀ ରାଶି ମାଲହୋତ୍ରା, ସୁଶ୍ରୀ ରିତୁ ଭଲ୍ଲା, କେ. ସ୍ୱାମୀ, କେ.ସି. କୌଶିକ, ବି. କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ, ଅନନ୍ତ କୁମାର, ସମୀର ଏସ୍. ବସିଷ୍ଠ, ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ବକ୍ସି, ପ୍ରଣବ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ ଏବଂ ସଞ୍ଜୟ କପୁର ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଅପିଲଗୁଡିକ 16 ଜୁଲାଇ 2002 ର ଦେୱାନୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2002 ରେ ଥିବା ଦେୱାନୀ ବିବିଧ ସଂଖ୍ୟା 6714 ରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ସାମୂହିକ ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ ବିବାଦର ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ନଗଦୀକରଣ କରିବା । 1995-1996 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଆମଦାନୀ ନୀତିର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଏକ "ରପ୍ତାନି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପୁଞ୍ଜି ସାମଗ୍ରୀ (E.P.C.G.) ଯୋଜନା" ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନାରେ, ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 ର ଧାରା 25 (1) ଅନୁଯାୟୀ 5 ଜୁନ୍ 1995 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅବ୍ୟାହତି ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 111/95-CUS ରେ ସମ୍ମିଳିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସରଣ କରି ଆମଦାନିକୃତ ସାମଗ୍ରୀ, କାରଖାନା ଓ ଉପକରଣ ଆଦି ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଛାଡ଼ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି. (C) ସଂଖ୍ୟା 14657-14658 of 2002 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅପିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଅପିଲକାରୀ ଥିବା ମେସର୍ସ ଡେଉ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍, ଏହି ଯୋଜନାର ଲାଭ ଉଠାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ କାରଖାନା ଏବଂ ଉପକରଣ ଆମଦାନୀ କରିବା ପରେ, କମ୍ପାନୀକୁ ଆଠ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ FOB ଆଧାରରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର CIF ମୂଲ୍ୟର ଛଅ ଗୁଣ କିମ୍ବା ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ନେଟ୍ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ବିନିମୟ ଆଧାରରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର CIF ମୂଲ୍ୟର ଚାରି ଗୁଣ ମୂଲ୍ୟର ରପ୍ତାନି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ସମୟସୀମାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାକୁ ସମ୍ମତି ଜଣାଇ, ଅପିଲକାରୀ ବିଭିନ୍ନ ଆମଦାନି ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଟାଇମ୍ସ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ H.D.F.C. ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍, ଯାହା ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି. (C) ସଂଖ୍ୟା 15022/2002 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅପିଲରେ ସେହି ବ୍ୟାଙ୍କ ଅପିଲକାରୀ ଅଟେ । ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଛି ଯେ ଏକ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର CIF କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରପ୍ତାନୀ ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାର ଅବଧିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ବୈଦେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପ-ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ 25 ଫେବୃଆରୀ 2002 ତାରିଖର ଏକ ସୂଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିବା ସମୟସୀମାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରୁଥିବା ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ବିବାଦୀୟ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଜଡିତ ଥିଲା ଏବଂ ବିବାଦର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ନଗଦୀକରଣ ସହ ସମ୍ପର୍କିତ ଥିଲା, ତେଣୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଶେଷ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶଟି ଏକ ଅପିଲଯୋଗ୍ୟ ଆଦେଶ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ତେଣୁ, 16 ଜୁଲାଇ 2002 ରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିଗୁଡ଼ିକର CIF ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ନଗଦୀକରଣ ଉପରେ ରୋକ୍ ଲଗାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ CIF ମୂଲ୍ୟ ଥିବା ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଗୁଡ଼ିକର ନଗଦୀକରଣ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ ଆମେ କେବଳ ସେହି ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଯାହାର CIF ମୂଲ୍ୟ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ।

ଅପିଲକାରୀ କମ୍ପାନୀ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏସ୍.କେ. ଚୌଧୁରୀ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଏକ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ CIF ମୂଲ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ

ପୂରଣ ପାଇଁ ସମୟସୀମା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଅପିଲକାରୀ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପାଖରେ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମୟ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ ନଗଦୀକରଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି ଏବଂ ଯଦି ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିଗୁଡ଼ିକୁ ନଗଦୀକରଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ, ତେବେ କମ୍ପାନୀକୁ ବହୁତ ଅସୁବିଧା ଏବଂ ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡିବ ।

ଅପିଲକାରୀ-ବ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ପି. ଚିଦାମ୍ବରମ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ଶବ୍ଦାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଏବଂ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଥିବାରୁ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମନମୁଖୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ ନଗଦୀକରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ସୋଲି ଜେ. ସୋରାବଜୀ ଯୁକ୍ତି ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ସମୟ ବୃଦ୍ଧିର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ତେଣୁ, ଯେଉଁ ଆଧାର ଉପରେ କମ୍ପାନୀ ନିଜର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି, ସେହି ଆଧାର ଆଉ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ, ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ଆହ୍ୱାନକୁ ବିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ନାହିଁ ।

ଆମ ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିଷୟ ଉଠିଛି, ତାହା ହେଉଛି, ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରେ କି ନାହିଁ ।

ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ, ଠକେଇ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ନଗଦୀକରଣକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ କୌଣସି ବୈଧ ଆଧାରରେ ବାଧା ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ବିସ୍ତୃତ ଯୁକ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଏକ ଭଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ଯେଉଁ ଖଣ୍ଡ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ଚିଦାମ୍ବରମ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

> "ୱି, ଟାଇମ୍ସ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍, ପିଟିଆଇ ବିଲ୍ଡିଂ, ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ-110001, ବିନା କୌଣସି ଆପତ୍ତି କିମ୍ବା ପ୍ରତିବାଦରେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦାବି କ୍ରମେ ଉପରୋକ୍ତ ବଣ୍ଡ ଅଧୀନରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ରାଶି, ଯାହା 4,80,000 ଟଙ୍କା ବା ଚାରି କୋଟି ଅଶୀ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ଏବଂ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଭାବେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ; ଯାହାକି ମେସର୍ସ ଡେଉ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ନ କରିବା କିମ୍ବା ଉପରୋକ୍ତ ବଣ୍ଡର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିବା କାରଣରୁ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ବା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।"

ସେ ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ "ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ନକରିବା କାରଣରୁ" ଏବଂ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ନ କରିବାର କୌଣସି ଘଟଣା ଘଟିନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଅତିକମରେ 2004 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ରହିଛି, ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ଆମେ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନାହୁଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଅଲଗା କରି ପୃଥକ ଭାବେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସମଗ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ, ବିଶେଷକରି ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ଅଂଶକୁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଶବ୍ଦାବଳୀ "ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି କିମ୍ବା ହାନି" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶେଷିତ କରୁଛି, ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବାର କୌଣସି ପୂର୍ବସର୍ତ୍ତ ସୃଷ୍ଟି କରୁନାହିଁ; ବରଂ, ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ହୋଇନଥିବା ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ନଗଦୀକରଣକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଆଇନଗତ ଆଧାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁନାହିଁ ।

ଅଧିକନ୍ତୁ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଏଠାରେ ପଢ଼ିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ।

"ୱି, ଟାଇମ୍ସ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍, ପି.ଟି.ଆଇ. ବିଲ୍ଡିଂ, ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, 110001, ଏହା ସହିତ ଆହୁରି ସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ ଯେ, କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମେସର୍ସ ଡେୱୁ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବିବାଦ ସତ୍ତ୍ୱେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅର୍ଥ ଦାବି ; ୱି ଟାଇମ୍ସ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍, ପିଟିଆଇ ବିଲ୍ଡିଂ, ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ-110001 ଆହୁରି ସହମତ ଯେ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନ ଅଧୀନରେ ଆମ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଏବଂ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ରାଶି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ହେବ କାରଣ ଏହା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆମର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ନିଃସନ୍ଦେହ ଅଟେ ।"

ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ହେଉଛି ଏକ ନିଃସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି । କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମେସର୍ସ ଡେୱୁ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବିବାଦ ସତ୍ତ୍ୱେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦାବି ଉପରେ ନଗଦ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରିଛି । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ଖଣ୍ଡ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅଧୀନରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଏବଂ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ରାଶି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅଧୀନରେ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ । ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଭିପ୍ରାୟଗୁଡ଼ିକ ସତ୍ତ୍ୱେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ହେଉଛି ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରିବା ଆଇନସମ୍ମତ ଭାବେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ । ତେଣୁ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ନଗଦୀକରଣକୁ ବିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କର କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଆମେ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଛୁ

ଡେଉ ମୋଟର୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ୟୁ.ଓ.ଆଇ.

ଯେ, ଏହା ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି, ତେଣୁ *ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* ଯାହା [1999] 8 SCC 436 ରେ ପ୍ରକାଶିତ, ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହ ସମନ୍ୱୟ କରି ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ; କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ନିଜେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ସର୍ତ୍ତରେ ରହିଛି, ସେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଓ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଚୁକ୍ତି ବ୍ୟାଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସହାୟତା ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ପ୍ରଥମତଃ, ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟାହାର ବୈଧ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧରିନେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀର କାରଖାନା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି; ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ପାଦନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ନଥିରେ ରହିଛି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀ ନିଜେ ତାହାର କାରଖାନାକୁ ନିଲାମ କରିବା ପାଇଁ ସାର୍ବଜନୀନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଛି । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ରପ୍ତାନୀ ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ ହେବାର କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଅପିଲକାରୀ-କମ୍ପାନୀ ସମୟ ବୃଦ୍ଧିର ଆଶ୍ରୟ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଯେତେବେଳେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଯେ ଅପିଲକାରୀ ରପ୍ତାନି ଦାୟିତ୍ୱ ପୂରଣ କରିବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଆହ୍ୱାନ କରିବାରେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅକାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଏବଂ ବେଆଇନ ଅଟେ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହୋଇଛି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦେଉ ନାହୁଁ ।

ଆର୍.ପି. ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

<u>ଭାଷାନ୍ତର :</u>
ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।